

Abstrakt v českém jazyce

Cílem diplomové práce na téma *Vývojové aspekty vzájemného vztahu soudní soustavy a správního členění státu v Československu (1918–1938) s přihlédnutím k vývoji německého správního soudnictví* bylo postížení základních vývojových tendencí vztahu mezi výkonnou a soudní mocí v Československu. Stěžejními oblastmi zájmu se stala především státní správa soudů, územní působnost a správní soudnictví. Zároveň byla připojena část komparativní, jež je věnována německému správnímu soudnictví a postupu nastolení jednoty moci v Německu ve 30. letech.

Diplomová práce je rozdělena do pěti kapitol. První z nich je věnována úvodu do zkoumané problematiky. Druhá kapitola je věnována vymezení základních pojmů jako je dělba moci, výkonná a soudní moc, státní a veřejná správa, soudnictví a také státní správa soudů, územní působnost a správní soudnictví. Třetí kapitola práce se zabývá pojetím správy a soudnictví ve druhé polovině 19. století v Rakousku a později Rakousku-Uhersku. Na tuto část navazuje čtvrtá, ústřední kapitola, v níž je popsán státoprávní vývoj po vzniku Československa v roce 1918. Tato kapitola je rozdělena do šesti tematických oddílů, které obecně i konkrétně popisují vztah mezi výkonnou a soudní mocí v Československu. V prvním a druhém oddíle je kromě počátečního období popsána také postupná konsolidace československého území. Třetí oddíl je věnován vztahu soudnictví a správy po přijetí ústavní listiny z roku 1920 a s ní souvisejících návrhů správní reformy. V následujícím oddílu je podrobně rozebrána státní správa soudů v Československu a připojeny některé texty z Věstníku ministerstva spravedlnosti. Další oddíl práce popisuje územní působnost správních a soudních orgánů, její proměny a vývojové tendence. Poslední oddíl této části pojednává o správním soudnictví v Československu. Na tento oddíl navazuje pátá kapitola věnovaná německému systému správního soudnictví v letech 1918–1945. Tato kapitola je zakončena stručným srovnáním vývoje československého a německého správního soudnictví.

Závěrem lze konstatovat, že v Československu byla zachována dělba moci po celou dobu existence první republiky. Oblast státní správy soudů a územní působnosti jsou charakteristické hledáním nejlepšího uspořádání. Správní soudnictví, které nebylo nikdy vytvořeno tak, jak to předpokládal zákon a ústava, bylo až do roku 1938 zárukou vyvážení moci výkonné a soudní. Naproti tomu v Německu bylo pod záminkou zjednodušení správy správní soudnictví omezováno, ačkoliv formálně stále fungovalo, a dokonce by zřízen i říšský správní soud.